

Verslag

Klankbordgroep Willemspolder nr. 7

Datum : 14 april 2021
Tijd : 19.00 uur – 20.30 uur
Plaats : digitaal via Teams
Deelnemers: Arnold van Dee, Mark van Wamel, Henk van den Berg, Jacqueline van Rijn, Jan Derksen, Janneke Weiman, Johan Hasken, Kobus van Ingen, Willem Vervat, Gerjan van Stralen, Wim Drosen, John Holtrust – Westerbeek, Toon van Mierlo, Reggy Schutte

1. Opening

a. Doel van de bijeenkomst

Reggy Schutte opent om 19.00 uur de vergadering en licht het doel van de bijeenkomst toe.

Op 24 februari was de digitale informatieavond over het voorontwerp bestemmingsplan voor Willemspolder fase 1. Het plan heeft ter inzage gelegen en daarbij zijn reacties ingebracht.

Op 1 april heeft een gesprek met de commissie voor de milieueffectrapportage plaatsgevonden over hun concept advies. Inmiddels is het advies beschikbaar. Momenteel worden de aanvulling op het MER, de vergunningaanvragen en het ontwerp bestemmingsplan inhoudelijk voorbereid.

Het doel van de bijeenkomst is om inhoudelijk bij te praten over de stand van zaken en de actuele kennis en standpunten met elkaar te delen.

b. Mededelingen

Angela Hinz en Joris Maier zijn met kennisgeving afwezig. Gerjan van Stralen vervangt Joris Maier in deze bijeenkomst.

c. Vaststellen agenda

Er zijn geen aanvullende agendapunten. De voorgestelde agenda wordt vastgesteld.

2. Verslag vorige vergadering

a. Vaststellen verslag vorige vergadering

Reggy neemt het verslag paginagewijs door. Er zijn geen opmerkingen op het verslag. Het verslag wordt vastgesteld.

b. Actielijst

In de vorige vergadering is afgesproken om samen een bezoek te brengen aan de klasseerinstallatie in de praktijk, met een toelichting op de milieueffecten door van Roel van de Wetering. Vanwege de coronamaatregelen is dat helaas nog niet mogelijk gebleken. Afgesproken wordt dat we een nieuwe afspraak plannen, zodra de coronamaatregelen dat toelaten. Betrokken zullen hiervoor worden uitgenodigd.

3. Terugblik op Digitale Informatieavond

Veel deelnemers aan de klankbordgroep waren ook tijdens de digitale informatiebijeenkomst aanwezig. Reggy Schutte vraagt hoe de deelnemers deze bijeenkomst hebben ervaren.

Jacqueline van Rijn en Janneke Weiman geven aan dat het moeilijk was om kritisch door te vragen. Het was voor de aanwezige leden van de klankbordgroep moeilijk om hun rol te pakken. Janneke Weiman vraagt hoeveel mensen er aanwezig waren. Ze heeft bezorgde mensen gehoord in haar omgeving, maar dit beeld minder herkend bij de infovond.

Toon van Mierlo geeft aan dat er ongeveer 75 mensen hebben deelgenomen (totaal 86 aanmeldingen). Het grote aantal deelnemers maakt het lastig om een interactief gesprek te voeren. Daarom is ervoor gekozen de vragen te rubriceren en via de presentator aan het panel van deels externe specialisten voor te leggen. Alle vragen en reacties (ongeveer 70 stuks) zijn in het verslag van de informatieavond weergegeven en van een antwoord of reactie voorzien. Het verslag is aan alle deelnemers gestuurd en op de website van Dekker gepubliceerd, waar het blijft staan.

Voor Dekker was het de eerste keer dat een informatieavond op deze wijze is gehouden. De feedback vanuit de klankbordgroep is heel waardevol. Daar kunnen we van leren voor eventuele digitale bijeenkomsten in de toekomst. We hopen dat het dan gewoon weer fysiek kan en mag.

Reggy Schutte haalt het recente artikel in de Gelderlander vanuit Jacqueline van Rijn aan. Jacqueline geeft aan dat er in haar ogen niet alle informatie over het bedrijfsterrein is gedeeld. Reggy vraagt of de klankbordgroep het beeld herkent dat de klankbordgroep niet volledig is geïnformeerd? Jan Derksen geeft aan dat er meer informatie gewenst is over het bedrijfsterrein. Dit deel van het plan is naar zijn mening onderbelicht. Jacqueline van Rijn merkt op dat de suggestie wordt gewekt dat de werkzaamheden in Willemspolder fase 1 na 10 jaar klaar zijn, terwijl de bedrijfsbestemming permanent is. De representatieve bedrijfssituatie is onvoldoende duidelijk, bijvoorbeeld: wat is de exacte bedoeling met waterstof en hoeveel schepen zijn daarbij betrokken. Janneke Weiman geeft aan zich deels te herkennen in dit beeld.

Toon van Mierlo betreft het beeld dat bij enkele betrokken is ontstaan over het niet volledig informeren van de Klankbordgroep. In het voorgaande overleg van de klankbordgroep op 9 juli 2020 zijn de activiteiten op het bedrijfsterrein besproken, op basis van de toen bekende informatie. Voor de volledigheid is de betreffende passage uit het verslag nog een keer toegevoegd:

“

De voorkeursvariant gaat uit van een kleine haven. Daardoor hoeft de pyrietstort niet te worden afgegraven en is hiervoor ook geen depot oostelijk van het bedrijfsterrein nodig. In plaats daarvan wordt het landdeel van de bedrijfsbestemming op het pyrietstort aangelegd (afdekkingsvariant). In het voorkeursalternatief is geen sprake meer van een landinstallatie voor de bewerking van bouwgrondstoffen. In plaats daarvan wordt in de haven een drijvende klasseerinstallatie ingezet. Dat is een vergelijkbare installatie zoals ook bij de ontgronding in het gebied wordt ingezet. Alleen is de ontgrondingsactiviteit tijdelijk en mobiel en is de bedrijfsbestemming permanent en aan een vaste locatie gebonden. Er is geen sprake van gelijktijdige inzet van twee installaties. Op land vindt alleen op- en overslag van bouwgrondstoffen plaats. De activiteiten worden landschappelijk ingepast met geluid-/zichtwallen. Uit de passende beoordeling van Sovon blijkt dat 2 windmolens inpasbaar zijn. Deze zijn opgenomen in het voorkeursalternatief, naast zonnepanelen op het water en op de bedrijfshal. Naar aanleiding van de ontwikkelsuggesties van de gemeente worden startende duurzame bedrijven als passende kleinschalige bedrijvigheid aangemerkt. Gedacht wordt aan innovaties zoals productie van waterstof in een vloeibare vorm voor duurzame scheepvaart en een testlocatie voor drijvende zonnepanelen voor gebruik in riviersystemen en op zee. Ook wordt gedacht aan een participatiemodel om IJzendoorn energieneutraal te maken. Opgemerkt wordt dat straks materiaal van elders wordt aangevoerd voor de productie van bouwgrondstoffen, waardoor ook de milieubelasting daarvan in IJzendoorn plaatsvindt. Er is begrip voor dit standpunt, in de MER wordt dan ook onderzocht wat de milieueffecten hiervan zijn. Het watergebonden bedrijfsterrein is daarentegen een unieke locatie. Materiaal kan ongesorteerd in bulk worden aangevoerd met grote schepen, waarna het industriezand met kleinere schepen naar de klanten wordt vervoerd. De ligging van de locatie aan de Waal, vlakbij de aansluiting met het Amsterdam-Rijnkanaal is daarbij optimaal. Het landelijke en provinciale beleid zet sterk in op de stimulering van scheepvaartlogistiek om transportbewegingen met vrachtwagens tegen te gaan.

“

Dekker investeert veel tijd en energie in de communicatie met de omgeving. Het doel is om informatie te verstrekken, inzichten en reacties daarop te verkrijgen en deze mee te nemen in de afwegingen en besluiten. In het verslag van de digitale informatieavond Voorontwerp bestemmingsplan Willemspolder fase 1 wordt ook uitgebreid op het bedrijfsterrein ingegaan: <https://www.dekkgroep.nl/site/media/upload/files/verslag-informatiebijeenkomst-willemspolder-fase-1-24-feb-2021.pdf>.

Toon van Mierlo herkent dat de informatie over de bedrijfsactiviteiten steeds concreter en vollediger wordt naarmate het proces vordert en dat er daardoor ook steeds meer en meer gedetailleerde informatie gedeeld kan worden. Dat is inherent aan het m.e.r.- en planproces. Hoe verder in het proces, hoe meer er bekend wordt. Het is niet zo dat reeds bekende informatie achter wordt gehouden. Het is volgens Dekker een terechte opmerking om meer duidelijkheid te geven over de activiteiten op het bedrijfsterrein. De kritiek daarover nemen we ter harte. Toegezegd wordt om de informatie voorziening in de toekomst zoveel mogelijk te verbeteren. In de aanvulling op het MER en de vergunningaanvragen wordt dit verder uitgewerkt.

4. Reacties op voorontwerp bestemmingsplan

Wim Drogen stelt zich voor als adviseur van gemeente Neder-Betuwe. Hij begeleidt het proces rond de MER en het bestemmingsplan. Hij ziet veel overlap tussen de reacties op het voorontwerp bestemmingsplan, het advies van de Omgevingsdienst Rivierenland en het advies van de commissie m.e.r. De gemeente wil de juiste feiten hebben om haar besluiten te kunnen nemen. Het MER dient ervoor om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Daarom toetst de gemeente bij de vaststelling van het ontwerp bestemmingsplan of dit plan en (de aanvulling op) het MER de benodigde informatie bevat.

Jacqueline van Rijn geeft aan dat zij over haar reactie op het voorontwerp bestemmingsplan in gesprek is met de gemeente en wil het daar bij houden. Toon van Mierlo nodigt de aanwezigen uit om alle vragen, onduidelijkheden en opmerkingen hier op tafel te brengen en te bespreken. Daar dient deze klankbordgroep voor. Omdat er veel overlap is met het advies van de commissie voor de milieueffectrapportage worden deze punten behandeld onder punt 5 van de agenda.

5. Advies commissie voor de milieueffectrapportage

Janneke Weiman brengt naar aanleiding van het m.e.r.-advies een aantal vragen, onduidelijkheden en opmerkingen naar voren die in de klankbordgroep worden besproken, te weten:

Alternatieven voor het bedrijfsterrein

Op pagina 2 van het advies wordt gevraagd om een afweging van alternatieven voor het bedrijfsterrein. Er moet beter in beeld gebracht worden of de activiteiten niet beter elders uitgevoerd kunnen worden. John Holtrust – Westerbeek geeft aan dat er een locatieonderzoek bij de aanvulling op het MER zal worden gevoegd.

Betere weergave bedrijfsactiviteiten

Op pagina 5 van het advies wordt gevraagd om een betere weergave van de bedrijfsactiviteiten. Toon van Mierlo geeft aan dat uit de reacties en het advies duidelijk blijkt dat dit nog onvoldoende is. Onbedoeld is Dekker er niet in geslaagd om de situatie duidelijk in beeld te brengen. De kritiek wordt ter harte genomen. In de aanvulling op het MER en de vergunningaanvragen wordt de representatieve bedrijfssituatie nader uitgewerkt en worden visualisaties van de toekomstige situatie toegevoegd.

Transport per as

Pagina 6 en 10 gaan in op transport per as. Gevraagd wordt hoe dit zich verhoudt tot de stelling dat de bouwgrondstoffen per schip worden afgevoerd. Toon van Mierlo begrijpt dat dit verwarrend over

komt. Een verduidelijking is op zijn plaats. De bulklogistiek van het af te voeren industriezand gaat 100% via schepen. Een deel van de klei in het gebied is geschikt als keramische klei voor steenfabrieken. Omdat de steenfabriek Schipperswaard vlakbij ligt is het wenselijk om klei door de uiterwaard via de Waardweg naar deze steenfabriek te kunnen brengen. Ook is er vanuit de Dijkversterking wellicht behoefte aan dijkklei. Dat kan via het depot in de dijkzone rechtstreeks het werk in worden gereden door de aannemer van het dijkversterkingsproces. Er is dus geen sprake van verkeer buiten de uiterwaard via de Waalbandijk. Vanuit duurzaamheidsoogpunt is het wenselijk om klei zo hoogwaardig mogelijk toe te passen. Arnold van Dee merkt op dat het droog grondverzet en vrachtwagenbewegingen juist gevoelig zijn voor stikstof. Toon van Mierlo geeft aan dat dit correct is omdat deze activiteiten nog niet elektrisch, maar met verbrandingsmotoren plaatsvinden. In de onderzoeken voor luchtkwaliteit en stikstofdepositie wordt hier rekening mee gehouden.

Geluid

Op pagina 12 van het advies wordt ingegaan op het optellen (cumulatie) van geluid. Jan Derksen merkt op dat er bij het optellen van bronnen rekening gehouden moet worden met verschillende typen geluid (zoals industriegeluid en verkeersgeluid). Janneke Weiman vult aan dat dit onderwerp belangrijk is voor de omwonenden. Ze vraagt om dit in een volgende informatieavond goed uit te leggen. Toon van Mierlo geeft aan dat dit punt door de akoestisch adviseur wordt opgepakt en in de aanvulling op het MER nader uitgewerkt wordt. Deze middag heeft een overleg plaatsgevonden tussen Jan Derksen, Leslie Keeling (beide akoestisch adviseur van professie), Roel van de Wetering (akoestisch adviseur namens Dekker) en Toon van Mierlo. In dit overleg is openheid van zaken gegeven in het akoestisch model en zijn de ingebrachte reacties op het akoestisch onderzoek besproken. Daarbij is ook informatie gedeeld over hoe de geluidproductie is berekend en hoe de bronniveaus zijn onderbouwd (bijvoorbeeld door metingen aan de klasseerinstallatie). Het overleg is door de betrokken partijen als constructief en waardevol ervaren.

Grondwater

Pagina 16 van het advies gaat in op kwel en wegzijging. Janneke Weiman wil graag dat de grondwatereffecten en het risico op verzakking bij woningen beter in beeld worden gebracht. Arnold van Dee merkt op dat in de zomer de binnendijkse kolk droog valt en in de winter duidelijke kweleffecten zichtbaar zijn. Dat onderstreept het belang om deze effecten goed in beeld te brengen.

Toon van Mierlo geeft aan dat er op basis van een wateradvies inmiddels meer duidelijkheid is over de beoordeling van het grondwaterrapport door Waterschap Rivierenland. Het grondwaterrapport gaat uit van een worst case waarbij alle ontgrondingsputten gelijktijdig openliggen. In de praktijk wordt de ontgroning en herinrichting gefaseerd uitgevoerd. In de tijdelijke situatie is er bij gemiddelde waterstanden en bij (extreem) hoogwater een beperkte invloed op het binnendijks watersysteem. Deze effecten worden door het waterschap aanvaardbaar geacht. In de eindsituatie verbetert de situatie bij extreem hoogwater (afname van de kwel). In de tijdelijke situatie is bij een extreem laagwatersituatie een aanvullende maatregel nodig. Eventuele verdroging kan worden gecompenseerd door meer water de binnendijkse peilgebieden in te laten (ca. 100 m³/uur). In overleg met het waterschap wordt een dergelijke maatregel als voorschrift aan de vergunning verbonden. Een zettingsberekening bij extreem laagwater laat ter plaatse van de dijk zettingen van minder dan 1 mm zien. De woningen zijn verder weg gelegen en de effecten zullen daar nog minder zijn. In de aanvulling op het MER zullen we nadere aandacht aan de te verwachte zettingen en het risico op bouwkundige schade besteden.

Toon van Mierlo geeft aan dat het bij het MER en vergunningentraject hoort dat we steeds meer informatie beschikbaar krijgen en op punten ook gedwongen worden om nadere keuzes te maken. Jacqueline van Rijn herkent dit fenomeen en begrijpt dat Dekker via het MER voortschrijdende inzichten opdoet. John Holtrust Westerbeek geeft aan dat Dekker op vrijwillige basis een vooradvies aan de m.e.r-cie heeft gevraagd. Dit is geen verplicht onderdeel van de procedure. Het voordeel

hiervan is dat we voorafgaande aan de vergunningaanvragen de belangrijkste aandachtspunten in beeld hebben. De m.e.r.-cie wordt nogmaals gevraagd om over de aanvulling op het MER haar advies uit te brengen.

6. Planning aanvulling MER, vergunningen en ontwerp bestemmingsplan

Toon en John geven aan dat het MER zal worden aangevuld conform het advies van de commissie, en daarmee overeenkomstig suggesties van de klankbordgroep, voornamelijk aangaande de grondstoffen HUB, zal worden aangevuld. In een positief scenario kan binnen 6 weken de aanvulling op het MER worden gemaakt en kunnen de hoofdbesluiten worden aangevraagd. Afhankelijk van de tijd die het kost om de specialistische onderzoeken aan te passen kan het langer duren. Jan Derksen vraagt welke de hoofdbesluiten zijn. Het gaat om de Ontgrondingenwetvergunning (provincie), de Natuurvergunning (provincie), de Watervergunning (RWS en Waterschap), de Omgevingsvergunning milieu (gemeente / ODR) en het (ontwerp)bestemmingsplan (gemeente). In de regel kunnen dan binnen 8 weken in de ontwerpbesluiten worden gepubliceerd, die vervolgens 6 weken ter inzage worden gelegd.

7. Rondvraag en sluiting

Gerjan van Stralen geeft een toelichting op de stand van zaken voor de Beweeg & Beleefroute. Hij heeft onderzoek gedaan naar eventuele barrières bij senioren om te gaan bewegen op basis van een app. Verder gaat hij aan de slag met het voorbereiden van een demonstratieversie van met QR-codes en app in het eerste deel van Willemspolder. Jan Derksen vraagt naar de discrepantie tussen voorontwerp bestemmingsplan en MER met betrekking tot windmolens. In de aanvulling op het MER wordt ook de situatie zonder windmolens inzichtelijk gemaakt. Kobus van Ingen vraagt naar de invulling van Slot IJzendoorn en de Redoute. Toon van Mierlo licht toe dat het niet gaat om een opgraving maar een kunstzinnige vormgeving van deze elementen om de herinnering levendig te maken en het verhaal over de historie te vertellen. Over de nadere invulling kunnen we in de klankbordgroep nog verder van gedachten wisselen. Nadere historische informatie is altijd welkom. Johan Hasken merkt op dat de gemeente een vergunning verleent met een geluidzone. Komen er voor laagfrequent geluid ook normen in de vergunning? Toon van Mierlo geeft aan dat dit naar verwachting het geval zal zijn. Jan Derksen vult aan dat daarbij meestal een toetsing aan de zogenaamde 'Vercammen-curve' wordt aangehouden. Controle vindt dan plaats met metingen binnenshuis. Jacqueline van Rijn vraagt wat nu precies de bedoeling is met het opwekken van waterstof en het gebruik als scheepvaartbrandstof. Ze wijst op een de locatie voor een bunkerstation in rapportage over externe veiligheid tussen de kribben. Toon van Mierlo licht toe dat het gaat om startende bedrijvigheid om nieuwe technieken verder te ontwikkelen. Binnen het bedrijfsterrein en de bijbehorende haven is de ontwikkelingsruimte beperkt. Het is de bedoeling dat succesvolle startups worden opgeschaald en vervolgens op andere locaties buiten de Willemspolder een bedrijfseconomische toepassing krijgen. Over de locatie tussen de kribben weet hij niet wat exact bedoeld wordt en zegt toe dit nader uit te zoeken. Dit wordt meegenomen in de beschrijving van de representatieve bedrijfssituatie. In de aanvulling op het MER en de vergunningaanvraag Wabo milieu wordt een nadere omschrijving gegeven van de aard, omvang en tijdsduur van de duurzame startups. Willem Vervat merkt op dat het woord 'in principe' vaak valt. Het draagt bij aan de duidelijkheid om dat te voorkomen. Mark van Wamel stoort zich aan het taalgebruik en de wijze waarop deelnemers elkaar soms bejegenen. Hij roept op tot wederzijds respect en om elkaar meer in de waarde te laten. Toon van Mierlo dankt alle deelnemers voor hun inbreng en zegt toe om een nieuwe bijeenkomst van de klankbordgroep te organiseren voorafgaande aan het indienen van de vergunningaanvragen. Reggy Schutte sluit om 20.30 de bijeenkomst.

Actielijst

1. Bezoek aan klasseerinstallatie plannen, zodra de coronamaatregelen dat toelaten
2. Nieuwe bijeenkomst van de klankbordgroep te organiseren voorafgaande aan het indienen van de vergunningaanvragen (wanneer vragen beantwoord zijn en het MER is bijgewerkt).